

Міністерство
освіти і науки
України

Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Механіко-технологічний факультет

Представництво Польської академії наук в Києві
Відділення в Любліні Польської академії наук
Академія інженерних наук України
Українська асоціація аграрних інженерів

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

"Агроінженерія:

сучасні проблеми та перспективи розвитку"

(7–8 листопада 2019 року)

присвячена

90-й річниці з дня заснування

механіко-технологічного факультету НУБіП України

Київ – 2019

УДК 633.63.631.53.01

**ОСОБЛИВОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ ЕНЕРГООЩАДНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ
ВИРОЩУВАННЯ І ЗБИРАННЯ МАТОЧНИХ БУРЯКІВ НА БАЗІ
ІНТЕГРАЛЬНОГО ТРАКТОРА ХТЗ-121**

Волоха М. П., Балан В. М.

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України

Упродовж 1997-2000 рр. у ДГ «Пархомівське» Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків проводилась апробація енергоощадної технології вирощування цукрових, а на протязі 2003-2005рр. – маточних буряків при використанні машино-тракторного комплексу С-МТК-45. До складу його входять: трактор ХТЗ-120/121 класу 3т, дискові борони (БДВ), ярусний плуг ПЯ-3-35 або ПНЯ-4-40, культиватори загального призначення АРВ-8, 1-01 і АРВ-8, 1-02, а для обробітку міжрядь КОЗР-8,1-01 і КОЗР-8,1-02. Сівбу проводили 18-ти рядною сівалка ССТ-12В, а обприскування - ОП-2000. Комплекс також включає навісно-причепні, гичко та коренезбиральні машини (НГМ-2,7; ПКМ-2,7), що дає можливість раціонально використовувати інтегральний трактор ХТЗ-121 впродовж всього вегетаційного періоду. (Пашенко, Корнієнко, Федоряка, 2001).

Комплекс забезпечує вирощування цукрових, кормових, маточних буряків на площі 160-220га. Крім того додатково його використовують при вирощуванні круп'яних культур і сої.

У процесі апробації комплексу проведено значне удосконалення окремих складових технологій вирощування маточних буряків, а саме:

- зяблевий обробіток ґрунту завершують створенням гребеневої поверхні (висота валків 8-10см) з метою кращого снігозатримання та поліпшення агрофізичних властивостей (ХТЗ-121 в агрегаті з КОЗР-8,1-02), а також додатковим внесенням РКД;

- весною ґрунт з такою поверхнею сприяє повільному сніготаненню і суттєвому вологонакопиченню та набуває оптимальних фізичних властивостей раніше на 2-3 дні порівняно зі звичайною технологією. Це дає можливість проводити весняно-польові роботи комбінованим комплексом (ХТЗ-121+АРВ-8,1-02+ССТ-18В), який за один прохід здійснює підготовку ґрунту і посів одночасно. На передню навісну трактора навішують культиватор АРВ-8,1-02, а на задню сівалку ССТ-18В, при цьому серійні шини трактора ХТЗ-121 розміром 16,9×38 установлюють на колію 2950мм з допомогою спеціальних вставок, виготовлених також на ХТЗ, а сошники сівалки ССТ-188 розставляють на рамі так, щоб за колесами трактора ширина міжрядь становила 70см замість 45.

Перестановкою маркера ширину стикових міжрядь також збільшують до 70 см. Таким чином між колесами трактора розміщуються 6 рядків буряків.